

ธรรมสังฆจรที่เวียงจันทร์

เมื่อวันจันทร์ที่ 19 กันยายน 2554 อาตมาได้มีโอกาสเดินทางไปแสดงธรรมที่นครเวียงจันทร์เมืองหลวงของประเทศลาวในงานทำบุญวันเกิดครบ 60 ปีของคุณศิริวิไล ศรีวงศ์ชัย อุบาสิกาที่เคยฟังธรรมเป็นประจำที่วัดพุทธปัญญา เมืองโพโมน่า มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเธอเกษียณจากการทำงานแล้ว ได้เดินทางกลับประเทศลาวบ้านเกิดเมืองนอนของเธอเพื่อบำรุงมารดาของเธอที่มีอายุ 81 ปี ก่อนที่เธอจะเดินทางกลับประเทศลาวเมื่อปีที่แล้วได้พบกันที่วัดพุทธปัญญา เธอได้นิมนต์ให้อาตมาได้ไปแสดงธรรมในวันเกิดของเธอ อาตมารับนิมนต์ด้วยความยินดีในฐานะที่เธอเป็นอุบาสิกาผู้ใฝ่และใส่ใจในการฟังธรรมอย่างจริงจังคนหนึ่ง

อาตมาออกเดินทางด้วยรถปรับอากาศชั้นสองจากสถานีรถ

ปรับอากาศขอนแก่นเมื่อเวลา 8 แปดโมงเช้า แล้วถึงนครเวียงจันทร์ เวลา 12.15 น. ค่ารถโดยสารระหว่างประเทศ 180 บาท

นับว่าไม่แพงเลย ตลอดเส้นทางจากขอนแก่นไปถึงนครเวียงจันทร์ในฤดูฝนแบบนี้ เรือกสวนไร่นาของประชาชนที่เห็นได้จากทั้งสองข้างทางเขียวขจี เพราะอิมน้ำฝนที่ตกลงมาอย่างไม่ขาดสาย ดู

แล้วชื่นใจที่ประชาชนจะได้เก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรอย่างเต็ม
เม็ดเต็มหน่วย ริมถนนหนทาง ประชาชนได้สร้างเพิงพักเล็กๆ
ง่ายๆ นำผลผลิตทางการเกษตร ขนและอาหารพื้นบ้าน เช่น ข้าว
หลามมาวางจำหน่ายให้แก่คนเดินทางสัญจรไปมาได้ซื้อรับประทาน
หรือซื้อติดมือกลับไปบ้าน เป็นการระบายผลผลิตและสร้างรายได้
ให้แก่ชุมชนอย่างดี

เมื่อเดินทางมาถึงนครเวียงจันทร์แล้ว คุณสิวิไลและคุณจันทา

เพื่อนชีวิต ทั้งคู่ได้มารอรับอยู่ที่สถานี
รถขนส่งใกล้ตลาดเช้าของนครเวียงจันทร์
ทั้งสองคนเมื่อได้พบอาตมาแล้วดีใจมาก

ในฐานะที่เป็นแฟนพันธุ์แท้ด้านการผังกรรมมานาน เพื่อเป็นการ
ไม่ให้เสียเวลาเจ้าภาพจึงได้นิมนต์ให้ไปชมสถานที่สำคัญทางประวัติ
ศาสตร์และสถานที่สำคัญทางรัฐการของนครเวียงจันทร์ที่เพิ่งจะ
ปรับปรุงซ่อมแซมและสร้างเสริมขึ้นมาใหม่ สถาปัตยกรรมใหม่ที่
เพิ่งสร้างขึ้นมาของประเทศลาวจะมีลักษณะเฉพาะตน คือยอดแหลม
ของหลังคาติดไว้โดยทั่วไป พูดัง่ายๆ
ว่าหลังคาสถานที่ราชการสำคัญๆ เช่น
ทำเนียบนายกรัฐมนตรีก็ออกแบบร่วม

สมัย แต่คงลักษณะเฉพาะตนนี้ไว้อย่างดี สิ่งที่น่าประทับใจอีก
 อย่างหนึ่งของนครเวียงจันทน์ที่พบเห็นได้โดยทั่วไป คือการปลูก
 ต้นไม้ไว้ทุกหนทุกแห่งที่มีพื้นที่ว่างพอจะปลูกได้ เพื่อให้มีพื้นที่สีเขียว
 สลับกันไปในระหว่างอาคารต่างๆ ที่กำลังสร้างกันขึ้นมาอีก
 หลายแห่ง คุณศิริไลได้อธิบายให้ฟังถึงแผนพัฒนาประเทศของ
 ลาวสมัยใหม่ว่าเป็นการพัฒนาแบบ หก ส คือ สะอาด สว่าง สงบ สี
 เขียว สีวิไลซ์และมีเสน่ห์ การปลูกต้นไม้เขียวขจีในทุกพื้นที่จึงจัด
 เข้าในแผนพัฒนาพื้นที่สีเขียวนี้เอง แผนพัฒนาเรื่องความสะอาด
 สว่างและสงบนี้ ตรงกับคำจำกัดความลักษณะของพุทธธรรมที่หลวง
 พ่อพุทธทาสได้แสดงไว้เสมอว่า สะอาด สว่างและสงบ การนำ
 เอาแนวความคิดเรื่องความสะอาด สว่างและสงบมาใช้กับแผนพัฒนา
 บ้านเมืองและสังคมก็อธิบายได้ว่า พื้นที่ต้องมีความสะอาดสะอาด มี
 ไฟฟ้าให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง สังคมสงบ ไม่มีอาชญากรรม
 และโจรกรรมมาเบียดเบียนประชาชนทั้งในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
 ส่วนแผนพัฒนาที่ว่า สีวิไลซ์ซึ่งมาจากคำภาษาอังกฤษว่า civilization
 คือการพัฒนาอย่างมีวัฒนธรรมและฝากรอยอารยธรรมเอาไว้ รูป
 ธรรมเรื่องนี้รัฐบาลร่วมกับประชาชนลาวกำลังทำได้ดี เวลาเดิน
 ทางท่องเที่ยวไปทั่วนครเวียงจันทน์ขณะนี้ จะพบการบูรณปฏิสังขรณ์

วัดวาอารามเก่าๆ อายุหลายร้อยปีกันอย่างจริงจัง วัดหลายแห่งเพิ่งจะซ่อมแซมเสร็จ อีกหลายแห่งกำลังดำเนินการอยู่อย่างขมิ้มมัน เห็น

แล้วนำอนุโมทนาและชื่นใจจริงๆ รอบๆ พระธาตุหลวงซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของนครเวียงจันทร์และเป็นมิ่งขวัญที่พึ่ง

ทางใจของพุทธบริษัทชาวลาวได้รับการปฏิสังขรณ์ภายในเสร็จแล้ว แต่กำลังจะปรับปรุงบริเวณรอบๆ พระธาตุหลวงอย่างจริงจัง โดยการที่รัฐบาลจะเวนคืนสถานที่บริเวณพระธาตุเพื่อทำภูมิทัศน์เสียใหม่ โดยจ่ายเงินค่าเวนคืนแก่ประชาชนที่จะต้องอพยพออกไปอย่างเพียงพอที่จะไปซื้อที่ดินสร้างบ้านและทำมาหากินในที่อื่นได้อย่างไม่เดือดร้อน

การศึกษาของสงฆ์ก็ดูเหมือนว่าทำควบคู่ไปด้วย หลังอาหารเพลแล้วจะเห็นรถสองแถวบรรทุกพระภิกษุสามเณรเต็มคันรถเพื่อเดินทางไปเรียนหนังสือ นับเป็นการพัฒนาควบคู่กันไปทั้งชาติ ศาสนาสถานและศาสนบุคคล เพื่อมุ่งให้การพัฒนาพลเมืองเป็นไปอย่างสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ วิทยาลัยสร้างครูคงโคกซึ่งแต่ก่อนผลิตครูเพียงอย่างเดียว ขณะนี้ได้ยกระดับขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติ มีนักศึกษาจากทั่วประเทศสี่หมื่นกว่าคน มีอาคารเรียน

และหอพักรองรับนักศึกษาที่เดินทางมาจากท้องที่ต่างๆ ของประเทศ ได้อย่างเพียงพอ สิ่งที่เขาเคยเสียมิได้คือบริเวณมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ก็ปลูกต้นไม้ไว้เขียวชอุ่มโดยทั่วไป ในพื้นที่ว่างเปล่าก็ได้ปลูกต้นไม้เป็นสวนป่ากระจายไปทั่วมหาวิทยาลัย

ในขณะที่นครเวียงจันทร์เติบโตอย่างก้าวกระโดดในการพัฒนา ประชากรเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวภายในไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้จัดสวนสาธารณะที่เรียกว่า สวนสาธารณะเจ้าอนุวงศ์ โดยการถมที่ในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขงที่ตื้นเขิน ออกไปหลายร้อยเมตร เป็นแนวยาวเหยียด ตรงบริเวณที่ตรงกับท่าบ่อและศรีเชียงใหม่

ของประเทศไทย คนหนุ่มสาวเฒ่าแก่ในเมืองได้มาเดินออกกำลังกายรับอากาศบริสุทธิ์ในสวนนี้เป็นจำนวนมาก นักลงทุนเห็นทำเล แล่นี้มีทิวทัศน์สวยงามก็มาลงทุนกิจการด้านโรงแรมใหม่ๆ เป็นจำนวนมากเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มารับลมชมวิวกันตลอดแนวยาวเหยียด ของแม่น้ำโขง นับเป็นการเตรียมการรองรับความเจริญเติบโตของนครเวียงจันทร์ได้อย่างมีวิสัยทัศน์อย่างแท้จริง

อาตมานั่งรถตระเวนชมเมืองไปก็รู้สึกดีใจด้วยที่ประเทศลาวมีการพัฒนาก้าวหน้าไปไกลมากกว่ายุคเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ใหม่ๆ เมื่อยี่สิบกว่าปีก่อน เมื่อมีการสร้างงานมาก ประชากรของประเทศก็มีงานทำ เศรษฐกิจก็ดีขึ้นตามลำดับ รถยี่ห้อใหม่ๆ วิ่งไปวิ่งมาอย่างคลาคล่ำ คุณจันทาชี้ให้ดูว่ารถเหล่านี้เจ้าของรถซื้อด้วยเงินสดแทบทั้งสิ้น ก็แสดงว่าการพัฒนาประเทศในขณะนี้ทำให้เงินสดหมุนเวียนจำนวนมหาศาลทีเดียว

ส. สุดท้ายของแผนพัฒนาคือ ส. เสน่ห์ คุณศิริโลธิบายว่า ใครมาเยือนลาวแล้วต้องกลับมาแล้วกลับมาอีกเพราะประทับใจในความสวยงามด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม สดชื่น รัฐบาลลาวสามารถผสมผสานศาสนา วัฒนธรรมที่มีมาแต่บรรพบุรุษเข้ากับความเจริญสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว หากรัฐบาลสามารถรักษาระดับการพัฒนาแบบนี้ไปเรื่อยๆ ไม่เห็นแก่การพัฒนาวัตถุแบบเดียวๆ ประเทศลาวจะเป็นประเทศที่น่าอยู่และน่าท่องเที่ยวระดับมรดกเอเชียอีกประเทศหนึ่งที่เรียกว่า Small is beautiful จิวแต่แจ้ว

หลังจากชมบ้านชมเมืองจนเย็นคุณศิริโลและคุณจันทาได้จัดที่พักให้บนชั้นหกของโรงแรมริมแม่โขง เจ้าของโรงแรมเป็นญาติๆ กันกับคุณศิริโล เพื่อให้ได้พักอย่างสงบและชมวิวนครเวียงจันทร์ได้ทั้งหมดและชมวิวแม่น้ำโขงฝั่งท่าบ่อศรีเชียงใหม่และสัมผัสลมเย็นๆ จากริมโขงได้อย่างเต็มอิ่ม เมื่อพิจารณาว่าเป็นการสะดวกและไม่มี

จุดไต่ที่น่าวิตกกังวล เลขตัดสินใจรับนิมนต์
พักที่นั่นเพราะเป็นที่พักนอนจริงๆ เวลา
เข้าถึงเย็นก็จะใช้เวลาแสดงธรรมอยู่ที่บ้าน

คุณศิริไล

หลังจากเข้าที่พักแล้วเวลาหนึ่งทุ่มตรง หลานคุณศิริไลกับกลุ่ม
มารับไปแสดงธรรมเรื่องครอบครัวแสนสุขที่บ้านน้องสาวของคุณ
ศิริไล ให้คู่บ่าวสาวสามคู่ได้ฟังเป็นเวลา
หนึ่งชั่วโมง ได้กล่าวถึงธรรมวิถีแห่ง
ชีวิตคู่ที่ประกอบไปด้วยความจริงใจกับ

คู่รัก จริงจังกับการทำงาน ฝึกฝนตนเองที่จะใช้ชีวิตคู่ให้มีความสุข
มีความอดทนต่อความลำบากยากแค้นที่จะต้องเผชิญร่วมกันและ
มีความเสียสละ อกภัยให้แก่กันและกัน ไม่ผูกใจเจ็บในเรื่องใดๆ
อะไรผ่านไปแล้วก็ปล่อยให้ผ่านไปไม่ขุดคุ้ยมาสร้างความรำคาญใจ
ให้แก่กันและกัน แสดงธรรมเสร็จแล้วก็กลับเข้าที่พัก กลับไปด้วย
ความอ่อนเพลียจากการเดินทางและชมบ้านชมเมืองหลายๆ ชั่วโมง

เช้าวันที่ 20 กันยายน 2554 อันเป็นวันที่คุณศิริไล มีอายุครบ 60
ปีเต็ม คุณจันทาคู่ชีวิตของคุณศิริไลได้มารับแต่เช้าเพื่อไปแสดง
ธรรมฉลองวันเกิดตามที่ได้ตั้งใจไว้ แต่เนื่องจากเป็นวันพระแปด

คำ ญาติโยมที่จะฟังธรรมต้องไปวัดทำบุญก่อน ซึ่งวัดที่ตระกูลของ คุณศิริไลไปทำบุญเป็นประจำคือ วัดโตใหญ่ อยู่ใกล้ๆ สนามบินวัด โต เมื่อญาติโยมที่ไปทำบุญที่วัดกลับมาพร้อมหน้าเวลาประมาณ 9.45 น. พุทธบริษัททั้งหลายจึงได้ร่วมกันไหว้พระ อาราธนาศีล

สมาทานศีลและฟังธรรม ก่อนจะเริ่มฟังธรรมได้จัดพิธีฉลองวัน

เกิดอย่างเป็นสัญลักษณ์โดยให้คุณแม่ของ คุณศิริไลจุดเทียนมอบให้ลูกสาว คุณ ศิริไล นำไปจุดบูชาพระรัตนตรัย ซึ่ง

ให้ความหมายว่า แม่คือผู้มอบชีวิตทางกายและความเจริญรุ่งเรือง สว่างไสว พระพุทธเจ้าคือผู้ให้แสงสว่างทางจิตใจ แม่ให้กำเนิดกาย พระพุทธเจ้าให้กำเนิดใจ เมื่อกายก็สมบูรณ์ จิตก็สมบูรณ์ ก็เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ จากนั้นได้แสดงธรรมเรื่องพระคุณแม่โดยกล่าว ตามธรรมะที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสสอนเอาไว้ว่า พ่อแม่เป็นพระ พรหมของลูก พ่อแม่เป็นครูของลูก พ่อแม่เป็นเทวดาของลูก พ่อแม่ เป็นพระอรหันต์ของลูก หน้าที่ของพ่อแม่ตามแบบชาวพุทธ หน้าที่ ของลูกตามแบบของชาวพุทธ การแสดงความกตัญญูกตเวทีและการ ถวายสักการะเลี้ยงดูพระอรหันต์หรือพระในบ้านที่ลูกจะพึงกระทำ ต่อพ่อหรือแม่ หากลูกตั้งอยู่ในความกตัญญู ลูกคือผู้จัดสวัสดิการ

เลี้ยงดูพ่อแม่ยามแก่ชราอย่างมีความสุขครบถ้วนทั้งกายและใจ ตั้งพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่หกว่า *ยามแก่เฒ่าหมายให้เจ้าเฝ้ารับใช้ ยามป่วยไข้หมายให้เจ้าเฝ้ารักษา เมื่อถึงคราวล่วงลับดับชีวา หวังลูกยาปิดตาคราสันใจ* หากลูกกตัญญูต่อพ่อแม่ พ่อแม่ก็จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทุกๆ วัน แม้จะจากไปก็นอนตายตาหลับไม่ต้องมีห่วงใดๆ

แสดงธรรมภาคเช้าเสร็จสิ้นแล้วพุทธบริษัทที่มาร่วมงานพากันถวายทานกรวดน้ำ พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร พุทธบริษัทรับประทานอาหารร่วมกัน เมื่อเสร็จกิจกรรมภาคเช้า ภาคบ่ายก็มีการแสดงธรรมต่อ เรื่อง หาความสุขอย่างไรในวัยชรา เข้าวัดแล้วอย่าลืมเข้าหาพระธรรมด้วย เป็นเวลาอีกหนึ่งชั่วโมงครึ่ง พักผ่อนประมาณสิบห้านาทีแล้วมาสนทนาธรรมต่อ ตอนเย็นเวลา 17.00 น. จึงสรุปและปิดงานฉลองวันเกิด เปิดการปฏิบัติธรรมที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติเพื่อความอยู่รอดปลอดภัยทั้งกายและใจไปจนชีวิตจะหาไม่ด้วยการมอบกายและใจถวายพระธรรม

๒๒ กันยายน ๒๕๕๔

วัดอุโมงค์ ต. สุเทพ อ.เมือง เชียงใหม่

เวลา ๖.๓๕ น.

ดร.พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ

เจ้าอาวาสวัดลอยฟ้า (Sky temple no boundary)

www.skytemple.org